

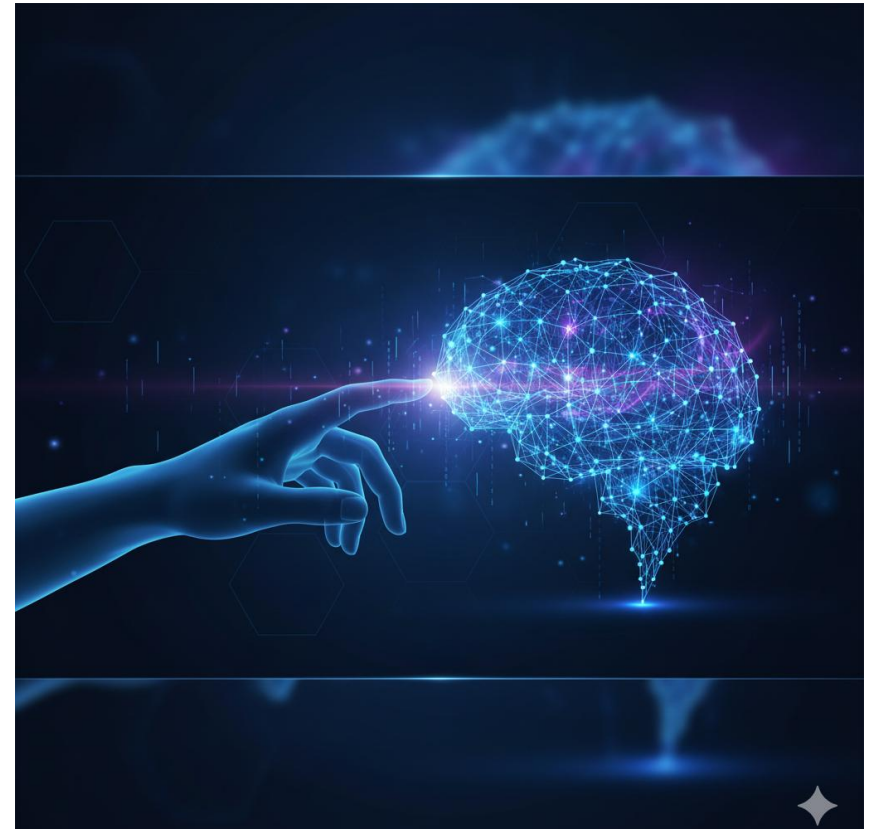
Právne a etické aspekty využívania umelej inteligencie

Mgr. Bc. Róbert Gašparovič

Obsah

1. Zlomový bod umelej inteligencie
2. Kľúčový európsky rámec: AI Act
3. Etické dilemy: Čo právo (úplne) nerieši?
4. Výzva pre Slovensko: Zodpovedné inovácie

Zlomový bod umelej inteligencie

- **Dynamický rozvoj:** AI už nie je len sci-fi. Generatívna AI sa stala bežným nástrojom.
- **Od technológie k spoločnosti:** AI sa presúva z laboratórií do kritických sektorov – ovplyvňuje firmy, verejnú správu, médiá aj náš každodenný život.
- **Naliehavá potreba mantinelov:** Rýchlosť adopcie predbieha našu schopnosť riadiť riziká.
- **Európska cesta:** EÚ si volí prístup zameraný na človeka (human-centric). Cieľom nie je brzdiť inovácie, ale zaistiť, aby boli v súlade s našimi právami a hodnotami EÚ.

Kľúčový európsky rámec: AI Act

■ Prístup založený na riziku:

➤ Neprijateľné riziko (zakázané)

- Systémy v rozpore s hodnotami EÚ (napr. sociálne skórovanie, manipulatívne techniky).

➤ Vysoké riziko (prísne regulované)

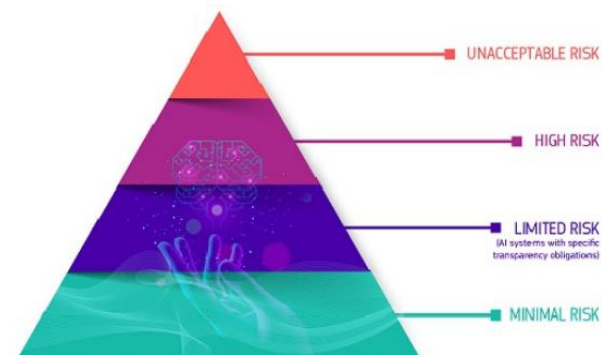
- AI v kritických oblastiach (napr. infraštruktúra, medicína, justícia).

➤ Obmedzené riziko (transparentnosť)

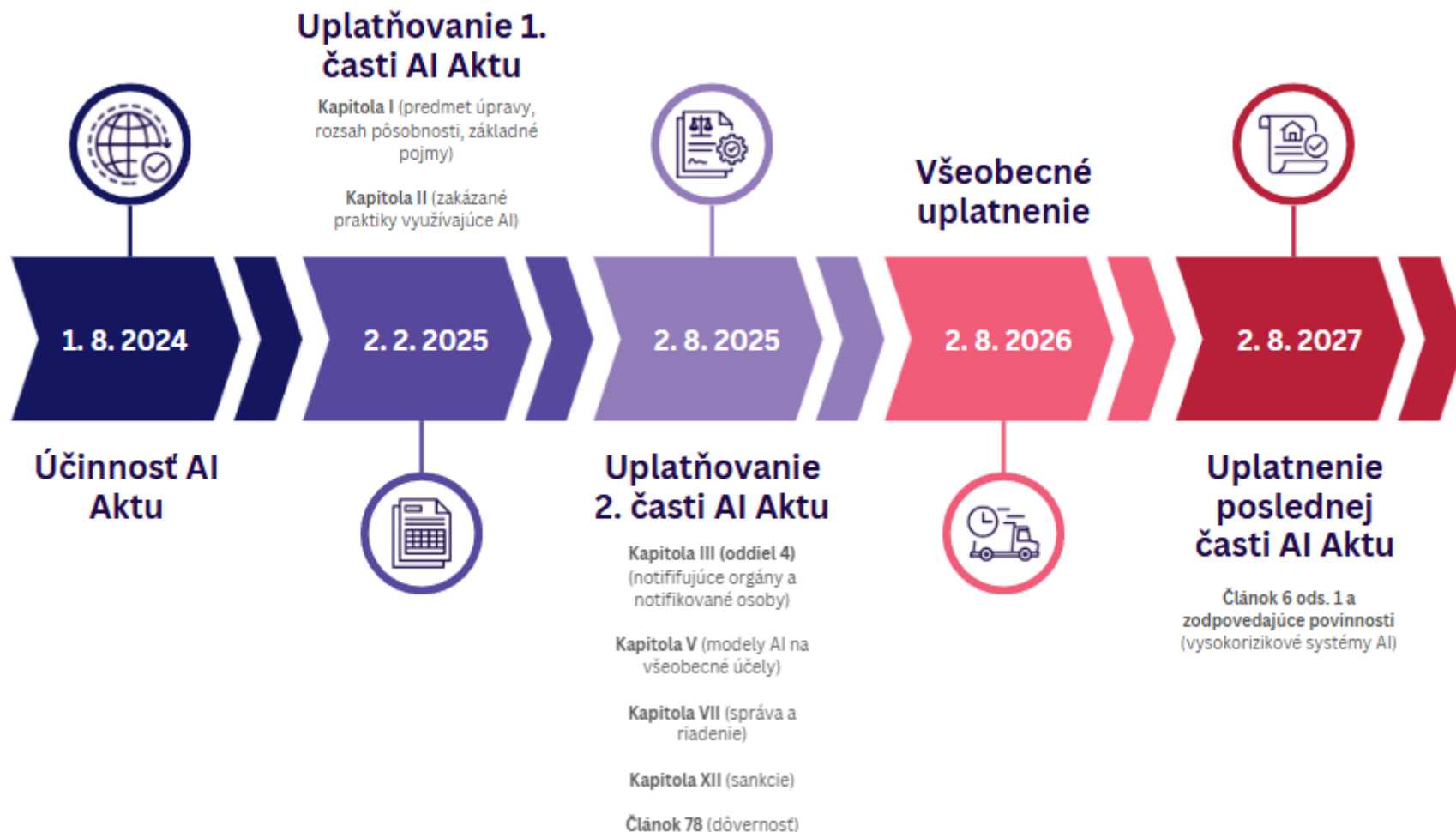
- Používateľ musí vedieť, že interaguje s AI (napr. chatboty, Deepfakes).

➤ Minimálne alebo žiadne riziko (voľný režim)

- Väčšina AI aplikácií (napr. spam filtre, odporúčacie systémy).

Kľúčový európsky rámec: AI Act

Etické dilemy: Čo právo (úplne) nerieši?

- **AUTONÓMIA ALGORITMOV** (Problém "Black Box")
 - Čo ak plne nerozumieme, ako komplexný model dospel k rozhodnutiu?
 - Akú mieru autonómie sme ochotní prenechať strojom v kritických rozhodnutiach?
- **DÔVERYHODNOSŤ A "BIAS"** (Skreslenie)
 - AI je len taká spravodlivá, ako dáta, na ktorých sa učí.
 - Riziko: AI môže automatizovať a znásobiť existujúce predsudky (napr. diskriminácia v HR).
- **SPOLOČENSKÝ VPLYV** (Dezinformácie)
 - Vzostup realistických Deepfakes ohrozuje dôveru v informácie.
- **ETICKÝ KÓDEX ASAI**
 - [TU](#)
- **AKTUALITA (EK):**
 - Komisia spúšťa práce na "Kódexe postupov na označovanie obsahu vytvoreného AI".
 - Cieľ: Jednotný štandard (napr. "vodoznaky") na ľahké rozpoznanie AI obsahu.

Výzva pre Slovensko: Zodpovedné inovácie

■ BUDOVANIE EXPERTÍZY A KAPACÍT

- Akútna potreba: Nielen právnikov, ktorí rozumejú AI Actu, ale aj technických audítorov a etikov.
- Firmy: Musia vedieť zaradiť svoje produkty (či je to AI, aké riziko) a vykonávať posudzovanie zhody (compliance).
- Štát: Potrebuje expertov pre efektívny dohľad a poradenstvo.

■ IMPLEMENTÁCIA A DOZOR

- Jasné pravidlá: Príprava národnej implementačnej legislatívy.
- Určenie dozorných orgánov: Kto bude AI Act na Slovensku kontrolovať? Musí mať dostatočné zdroje a kompetencie.
- Metodiky a "pieskoviská": Vytvorenie metodík pre posudzovanie vplyvu na základné práva (FRIA) a podpora regulačných "pieskovísk" (sandboxes) pre testovanie inovácií.

■ VZDELÁVANIE A OSVETA

- Trh práce: Podpora rekvalifikácií (reskilling/upskilling) pre povolania ohrozené automatizáciou.
- Digitálna gramotnosť: Zvyšovanie kritického myslenia a mediálnej gramotnosti verejnosti (nadviazanie na Snímku 5 - boj proti deepfakes a dezinformáciám).
- Vzdelávací systém: Integrácia AI, etiky a dátovej vedy do všetkých úrovní vzdelávania

Ďakujeme za pozornosť!

Mgr. Bc. Róbert Gašparovič
robert.gasparovic@havelpartners.sk

vCard

asai
ASOCIÁCIA AI

<https://www.asai.sk/>

Najúspešnejšia kancelária v ČR
a na Slovensku podľa celkového
počtu nominácií a titulov
(2008–2020)

Právnická firma roka
za najlepšie klientske služby
v Slovenskej republike
(2020)

Právnická firma roka
v oblasti cezhraničných
transakcií na Slovensku
(2017, 2019, 2020)

Právnická firma roka
v oblasti fúzií a akvizícií
v Slovenskej republike
(2013–2018)

Právnická firma roka
v oblasti fúzií a akvizícií
na Slovensku
(2017, 2018)

Umiestnenie v prestížnom
rebríčku najväčších právnických
firiem na Slovensku
(2016, 2017, 2019)

